

Przedmiotowy system oceniania z matematyki

w Szkole Podstawowej im. M. Konopnickiej w Golach

I OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW – co oceniamy

Rozpoznaje się i ocenia osiągnięcia ucznia w zakresie:

1. Jego matematycznych wiadomości z danego semestru bądź roku
 - a) znajomość i rozumienie pojęć
 - b) stosowanie poznanych algorytmów działań.
2. Jego umiejętności
 - a) analizowanie i interpretowanie danych
 - b) stosowanie poznanych pojęć w sytuacjach typowych i nietypowych
 - c) porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie.
3. Posługiwanie się językiem matematycznym.
4. Aktywności matematycznej na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej
 - a) systematyczne i samodzielne odrabianie prac domowych
 - b) wykonywanie dodatkowych prac, udział w konkursach itp.

II. POZIOMY WYMAGAŃ

1. WYMAGANIA PODSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą:

- to takie kompetencje, które pozwalają uczniom:

a) korzystać z nauczania określonego szczebla systemu szkolnego oraz kontynuować naukę na minimalnym poziomie,

b) wykonywać proste zadania z życia codziennego stosowne do wieku,

dostateczną:

mają elementarny charakter i

a) są przydatne na wyższym etapie kształcenia,

b) znajdują zastosowanie poza przedmiotem i poza szkołą,

c) są mocno powiązane z innymi treściami

d) są możliwe do opanowania przez przeciętnego ucznia,

e) są to najczęściej elementy materiału nauczania wiążące się z opanowaniem wiadomości lub nabyciem umiejętności zastosowania wiadomości w sytuacjach typowych.

2. WYMAGANIA PONADPOSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności na ocenę dobrą:

a) obejmują czynności wspierające tematy podstawowe,

b) pozwalają zrozumieć większość relacji między elementami treści nauczania, są to treści

wprowadzane propedeutycznie, które w klasie następnej będą poszerzane i utrwalone, toteż często treści te w danej klasie w następnej zaliczane są do poziomu podstawowego,

bardzo dobrą:

a) to umiejętności złożone, o charakterze problemowym,

b) wykonanie odpowiednich czynności wymaga często przetwarzania wiedzy,

c) są to umiejętności o wysokim stopniu trudności i abstrakcyjności,

celującą:

a) wymagają twórczego podejścia przez ucznia,

b) zależą od indywidualnych zainteresowań ucznia.

III. PREZENTACJA WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH

Ocena celująca - otrzymuje ją uczeń, który w pełni opanował wiadomości przewidziane programem nauczania matematyki w danej klasie, biegło posługuje się zdobytymi wiadomościami, proponuje różnorodne (nietypowe) rozwiązania zaistniałego problemu, samodzielnie jak również przy pomocy nauczyciela rozwija własne zdolności.

Ocena bardzo dobra - otrzymuje ją uczeń, który opanował materiał programowy z matematyki w danej klasie na poziomie dopełniającym, jest aktywny na lekcji, systematycznie odrabia prace domowe, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą, rozwiązuje zadania z treścią podając różne rozwiązania, potrafi samodzielnie przeanalizować nowe wiadomości (na podstawie podręcznika) i efekty rozumowania przedstawić na forum klasy.

Ocena dobra - otrzymuje ją uczeń, który poprawnie stosuje wiadomości zdobyte na lekcji, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania tekstowe, systematycznie odrabia zadania domowe, jest aktywny na lekcji.

Ocena dostateczna - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości z matematyki w danej klasie na poziomie podstawowym, niesystematycznie odrabia prace domowe, posiada luki w wiadomościach w materiale bieżącym, nie zawsze bierze aktywny udział w pracy na lekcji, rozwiązuje typowe zadania z poziomu podstawowego, przynosi na lekcje potrzebne materiały.

Ocena dopuszczająca - otrzymuje ją uczeń, który ma wyraźne braki w opanowaniu materiału programowego, nie zawsze odrabia prace domowe, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela rozwiązuje proste zadania rachunkowe z poziomu koniecznego, nie wykazuje chęci poprawy oceny, nie uczęszcza na zajęcia wyrównawcze.

Ocena niedostateczna - otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości, nie wykazuje zainteresowania na lekcji, nie odrabia prac domowych, nie wykazuje chęci osiągnięcia podstawowej wiedzy na zajęciach wyrównawczych, nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań wymagających elementarnych wiadomości z matematyki na poziomie danej klasy.

IV. FORMY I SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

Prace pisemne oceniane są zgodnie ze skalą procentową zawartą w WSO.

Praca klasowa (sprawdzian)

1. Praca samodzielna ucznia na lekcji (45 min) w formie pisemnej obejmująca wiadomości i umiejętności dotyczące jednego działu (szeroki zakres i różnorodność zadań, oceny 1-6) lub praca sprawdzająca półroczna (roczna)
2. Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości.
3. Praca klasowa poprzedzona jest lekcją powtórzeniową na której utrwalony jest zakres materiału.
4. Uczeń nieobecny na pracy klasowej musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie przekraczającym dwóch tygodni).
5. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną jest zobowiązany do poprawy pracy pisemnej w czasie i formie uzgodnionej z nauczycielem. Na oddzielnej lekcji jest poprawa pracy klasowej i omówienie jej wyników.
6. Prace klasowe przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

Test - praca pisemna zawierająca zadania zamknięte lub zadania zamknięte i otwarte, przeprowadzona w zamian za pracę klasową i na takich samych zasadach.

W ciągu całego roku szkolnego odbędą się 3 testy:

- **Sesja 1** to test diagnozujący uczniów na początku roku szkolnego,

- **Sesja 2** to test sprawdzający wiedzę i umiejętności z pierwszego półrocza,
- **Sesja 3** to test sprawdzający wiedzę i umiejętności z całego roku.

Wszystkie testy będą oceniane i fakt ten zostanie odnotowany w dzienniku lekcyjnym w postaci oceny. Nie ma możliwości poprawy powyższych testów.

W klasie VIII przewidziane są dodatkowe testy przygotowujące uczniów do egzaminu ósmoklasisty.

Kartkówka

1. Samodzielna, pisemna praca ucznia na lekcji (15 min) obejmująca wiedzę i umiejętności w danym dziale (wąski zakres).
2. Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
3. Kartkówka nie musi być poprawiana ani pisana w innym terminie przez nieobecnych uczniów.
4. Po sprawdzeniu i ocenieniu są oddawane uczniom.

Odpowiedź ustna

1. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi – w zależności od potrzeb.
2. Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
3. Uczeń ma czas na zastanowienie się.

Na ocenę wpływają następujące kryteria:

- czy odpowiedź jest na temat (jasna, konkretna);
 - w jakim stopniu uczeń potrafi posługiwać się językiem matematycznym;
 - czy odpowiedź ucznia jest samodzielna i wskazuje na umiejętność logicznego kojarzenia faktów matematycznych;
 - tempo pracy ucznia;
 - znajomość poznanych reguł matematycznych i umiejętność ich stosowania w zadaniach.
4. Po otrzymaniu oceny niedostatecznej z odpowiedzi (rozwiązania zadania na tablicy), uczeń w ciągu tygodnia może ją poprawić, ale wcześniej powinien zgłosić chęć takiej poprawy nauczycielowi. Forma poprawy jest ustna.

Praca domowa

1. Praca ucznia wykonywana w domu.
2. Praca domowa jest obowiązkowa.
3. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił nauczycielowi, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.
4. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (do 4 razy w semestrze). Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji.
5. Uczeń, który nie odrobi zadania domowego ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń jest równoznaczne z brakiem zadania domowego.
7. Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób:
 - wybiórczo na ocenę podczas lekcji (rozwiązane na tablicy z wyjaśnieniem),
 - jak również po zajęciach (prace dodatkowe), poprzez głośne odczytanie przez ucznia,
 - wspólnie z całą klasą.

Ocena pracy domowej:

- zależy od wybranego poziomu wymagań,

- każda ocena może być podwyższona w zależności od:
 - sposobu rozwiązania,
 - systematyczności,
 - estetyki.

Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń - minimum raz w semestrze podlega ocenie estetyka zeszytu i systematyczność jego prowadzenia.

Dodatkowo za rozwiązywanie trudniejszych zadań (kaktusów) uczniowie otrzymują naklejki -

- gdy uczeń zbierze:
 - pięć (+ naklejek) - to otrzymuje ocenę bdb.

V. SEMESTRALNE I KOŃCOWOROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

Ocena śródroczna (roczna) jest ustalona ze wszystkich ocen cząstkowych z uwzględnieniem preferencji ocen z prac klasowych. Ocenę semestralną (roczną) nauczyciel wystawia przed klasyfikacją, uzasadniając ją. Uczniowie i ich rodzice mogą prosić o dodatkowe wyjaśnienia do wystawionej oceny. Ocena semestralna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale przy jej wystawianiu pod uwagę będą brane również:

- postępy ucznia,
- aktywność,
- systematyczność i pilność,
- samodzielność pracy,

Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze. Ocenę roczną wystawia się na podstawie ocen uzyskanych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego. Na koniec semestru uczeń może dodatkowo odpowiadać by uzyskać wyższą ocenę.

O zagrożeniu oceną niedostateczną, nauczyciel informuje wychowawcę ucznia na miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca przekazuje pisemną informację rodzicom. Ustalona przez nauczyciela ocena semestralna (roczna) może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego (poprawkowego). Szczegółowe zasady klasyfikacji semestralnej i rocznej określone są w WSO.

VI. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
2. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.
3. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
4. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły.
5. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen cząstkowych w dzienniku.
6. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne, rozmowy telefoniczne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.

VII. OCENIANIE UCZNIÓW Z OPINIAMI Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ

Uczeń posiadający aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, u którego stwierdzono zaburzenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym na danym poziomie nauczania ma dostosowane wymagania edukacyjne

do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, poprzez np.:

- dyslektycy mają czytaną treść zadań (jeśli o to poproszą),
- zamiana kolejności cyfr nie ma wpływu na obniżenie oceny dyslektyka, jeżeli zachowany jest logiczny tok myślenia,
- wydłużony czas pisania pracy klasowej,
- wybór formy odpowiedzi (pisemna, ustna).

Jednak uczniowie ci powinni opanować co najmniej wymagania konieczne, żeby móc kontynuować naukę w klasie programowo wyższej lub musi być zauważony postęp w wiadomościach i umiejętnościach ucznia. W przypadku tych uczniów przy ustalaniu oceny nauczyciel może brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach dodatkowych.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela. Zastosowanie metod ułatwiających opanowanie materiału. Wymagania co do formy mogą obejmować między innymi:

- a) omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- b) pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie;
- c) podawanie poleceń w prostszej formie;
- d) unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć;
- e) częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu;
- f) unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
- g) wolniejsze tempo pracy;
- h) szerokie stosowanie zasady pogłębienia; – odrębne instruowanie dzieci;
- i) zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

Jolanta Szyjer